

Inhoud gesproken tekst raadspreekuur 7 april 2026

Gemeenteraad Overbetuwe

Jan Luijten

“Dank voor uw luisterend oor tijdens dit raad-spreekuur. Die dank geldt ook voor de toehoorders online.

Aanleiding is de brief “**Handreiking voor samenwerken van gemeente en dorpsraden**”. Deze brief is op 1 april door de ‘Samenwerkende Dorpen in Overbetuwe aan alle politieke partijen gestuurd en als bijlage opgenomen op de website van bestuurlijke informatie. Tot op heden hebben wij nog geen reactie mogen ontvangen.

De brief is opgesteld naar aanleiding van een aantal gezamenlijke bijeenkomsten. We gaan dit overleg tussen dorpsraden ook in de toekomst voortzetten. Allen onderschrijven we het belang van open en effectief overleg met de verschillende onderdelen van “de gemeente”.

Wie zijn “wij”? Vandaag spreek ik namens:

- Dorpsplatform Samen Driel,
- Dorpsbelangen Herveld Andelst,
- Zicht op Zetten
- Dorpsraad Heteren,
- Dorpsraad Oosterhout,
- De Randwijker,
- Dorpsraad Slijk-Ewijk en
- Dorpsplatform Valburg Centraal.

Voor het gemak noem ik ze hier samen “dorpsraden”.

Dorpsraden vormen een netwerk of platform van gemotiveerde en betrokken inwoners uit hetzelfde dorp. Als vrijwilligers in onze “vrije tijd”, zonder betaling, dragen wij vanuit onze gedrevenheid bij aan de leefbaarheid van het dorp, om die te behouden of zelfs te verbeteren.

Veelal zijn we gegroepeerd rondom thema’s: wonen, groen, herdenkingen, zorg voor elkaar, mobiliteit, veiligheid, toegang tot voorzieningen zoals scholen, medische zorg en winkels en noem verder maar op.

Deze betrokken burgers zitten zelf ook weer in allerlei netwerken, bijvoorbeeld in verenigingen, buurten en andere organisaties in het dorp; wij brengen daarmee ook de stem van onze achterban mee.

Op zo’n manier vormen wij dus tezamen een belangrijke netwerken binnen een dorp; ja – u hebt gelijk - ook voor het laatste “nieuws”.

Onze stem biedt daarom ook inzicht in de onderwerpen die leven in het dorp.

Als inwoners zich organiseren in dorpsraden rondom inhoudelijke lijnen, merk je hoe verschillend er over die onderwerpen wordt gedacht; ieder brengt een eigen achtergrond of politieke voorkeur met zich mee. Tegelijkertijd is het noodzakelijk in die dorpsraden om die verschillen echt te bespreken, afwegingen mee te nemen, en tot een vergelijk te komen. Daar werken we als dorpsbewoners gezamenlijk aan.

Toch komt in het nieuwe coalitieakkoord het woord **dorpsraad** niet voor. Ook op de avond van de presentatie van dat akkoord afgelopen 23 april werd met geen woord gesproken over dorpsraden. Inwoners, verenigingen, agrariërs, ondernemers kwamen ruimschoots aan bod, maar dorpsraden – zo lijkt het – zijn het vermelden niet waard.

“Dorpsraden zijn niet legitiem, zijn niet transparant, zijn niet wettelijk gekozen. Voor echt democratisch beleid heb je politieke partijen en een gemeenteraad.”

Dit zijn niet mijn woorden, maar ze komen uit de mond van een bestuurder van een gerenommeerde partij in de jaren negentig vorige eeuw in de tijd dat ik voorzitter was van de dorpsraad in Valburg. Hij keek neer op dorpsraden als instituut en wees mij fijntjes op alle tekortkomingen van dit – in zijn ogen – willekeurige en ondemocratisch clubje. We konden het trouwens persoonlijk uitstekend met elkaar vinden.

Andere tijden, nieuwe inzichten. Natuurlijk kunnen en willen de dorpsraden niet op de stoel van raadsbesluitvorming plaatsnemen.

In deze en komende tijden is de gemeenteraad er wel degelijk bij gebaat de dorpsraden positief te benutten als een belangrijke toegang tot wat er in de dorpen leeft en om daar eigenaarschap op te bouwen voor de leefbaarheid en brede welvaart in de dorpen.

Daarom stellen wij voor om:

1. Met uw partijen in gesprek te gaan over duurzame samenwerking;
2. Na de definitieve collegevorming concrete werkafspraken te maken;
3. Dorpsraden actief te betrekken bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie;
4. En dorpsvisies een duidelijke plek te geven binnen het gemeentelijk beleidskader.

In de kern gaat het om iets eenvoudigs: **inwoners willen ervaren dat hun betrokkenheid ertoe doet en willen dat vertalen in een passende ontwikkeling van hun dorp. Kortom: eigenaarschap.**

Daarom wensen wij als Dorpen, vertegenwoordigd door dorpsraden met de aangeboden handreiking in de toekomst aan de slag te gaan met u als Raad en ook het nieuwe College.

De binnenkort op te stellen Omgevingsvisie biedt meteen een uitstekende gelegenheid op korte termijn, om samen met deze betrokken inwoners op te trekken bij het vaststellen van een duurzame toekomst van onze dorpskernen en onze gemeente.

We vernemen graag uw reactie! Dank u allen voor de geboden luistertijd.”